

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

בפני כבוד השופטת אספרנצה אלון

ח' (מעצר)

המבקשת

כלא נוה תרצה
ע"י ב"כ עוה"ד יניב בקאל מ.ר. 43024
מכוח מינוי של הלשכה לסיוע משפטי

נגד

ילדי המנוח

המשיבים

פסק דין

1

2 1. לפניי בקשת רשות ערעור, על החלטת בית משפט לענייני משפחה בתמ"ש 18234-12-20, שניתנה
3 ביום 28.01.2022 על ידי כב' השופטת רויטל באום, (להלן: "בית משפט קמא"), שעיקרה כי הדיון
4 בבקשת המבקשת לביטול פסק דין שניתן בהיעדר כתב הגנה, מותנה בהפקדת סך של 5,000 ₪ בגין
5 הוצאות המשיבים בשל התמשכות ההליך בידי המבקשת. (להלן: "החלטת בית משפט קמא").

6

7

ההליך בפני בית משפט קמא:

8

9 2. ביום 08.12.2020 הגישו ילדי המנוח ד' מ' ז"ל מנישואיו הראשונים, תביעת נזיקין כנגד המבקשת,
10 שהייתה ידועתו בציבור של המנוח. עובר להגשת כתב התביעה הייתה המבקשת במעצר עד תום
11 ההליכים בגין כתב אישום שהוגש נגדה, לפיו דקרה את המנוח 65 פעמים באמצעות שני סכינים
12 וכתוצאה מאותן דקירות גרמה המבקשת להמתת המנוח (תפ"ח 7354-02-18).

13

14 3. יום למחרת הגישו המשיבים בקשה למתן צו עיקול זמני במעמד צד אחד. בית משפט קמא דחה
15 הבקשה וקבע:

16

"התביעה הוגשה כתביעה לפיצוי התובעים כיורשיו של המנוח, אלא שלא ניתן

17

עדין צו ירושה אחרי המנוח (לכל הפחות – לא צורף צו כאמור לכתב התביעה

18

ו/או לכתב הבקשה). בנוסף הנתבעת טרם הורשעה בביצוע הרצח, ועל כן

19

לכאורה טרם התגבשה כנגדה כל עילת תביעה של התובעים...."

20

21 4. ביום 21.3.21 הגישה המבקשת בקשה בכתב ידה וכך כתבה לבית משפט קמא:

22

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

1 **"כבוד בית המשפט שלום רב כיבלתי את כתב הטביעה אך לא כיבלתי את**
2 **דגובת בית המשפט. היום 15.3.2021 ביקשתי טפסים למנוי אורך דין מסיוע**
3 **מישפטי אני לא יודאת אך ליצג את עצמי ואין לי כסף לאורך דין. מבקש מכבוד**
4 **בית המשפט להמתין אים הדגובה עד שימנה לי אורך דין מסיוע מישפטי."**
5 (השגאות במקור – א.א.)

6
7 5. בית משפט קמא העניק למבקשת אורכה להגשת כתב הגנה עד ליום 1.6.21. המבקשת לא הגישה
8 כתב הגנה במועד המוארך ולא הגישה כל בקשה נוספת. ביום 9.6.21 קבע בית משפט קמא כי לא
9 יוגש כתב הגנה תוך 30 יום מיום המצאת החלטה זו לידי המבקשת באמצעות השב"ס, המשיבים
10 יגישו תוך 14 יום לאחר מכן תצהיר לפירוט נזקיהם לשם מתן פסק דין בהעדר הגנה.

11
12 6. ביום 27.06.2021 הטיל בית משפט קמא, לבקשת המשיבים, עיקול על זכויותיה של המבקשת
13 בדירה ברח' *** ב ***, וזאת כדי למנוע הכבדה בביצוע פסק הדין.

14
15 7. ביום 28.11.2021 ניתן כנגד המבקשת פסק דין בהיעדר הגנה, כדלקמן:

16 **"עד ליום 6.12.21 תוגש פסיקתא מתוקנת בהתאם לקביעות כדלקמן, ואשר**
17 **הינן על יסוד המסמכים שהובאו, המצב המשפטי הנוכחי והערכת בימ"ש**
18 **בנסיבות הכוללות של העניין: בגין נזקים מיוחדים, לרבות הנצחת המנוח -**
19 **50,000 ₪ (לשני התובעים ביחד), בגין כאב וסבל של המנוח, לרבות קיצור**
20 **תוחלת חיים - 300,000 ₪ (לשני התובעים ביחד), בגין הפסדי השתכרות**
21 **ופנסיה - 50,000 ₪ (לשני התובעים ביחד). בגין פיצוי עונשי - 250,000 ₪**
22 **לכל תובע. שכ"ט עו"ד התובעים - 50,000 ₪ (לשני התובעים יחד)."**

23 (להלן: "פסק הדין קמא")

24
25 8. ביום 16.12.2021 הוגש לבית משפט קמא ייפוי כוח המבקשת מטעם הלשכה לסיוע משפטי, וזאת
26 לאחר שהוחלט על מתן ייצוג המערערת בשל חיסרון כיס ומצב כלכלי.

27
28 9. ביום 20.12.2021, ארבעה ימים בלבד לאחר מכן, הוגש לבית המשפט כתב הגנה מצד המבקשת, ובו
29 טענות באשר לגילו המתקדם של המנוח, מצבו הבריאותי, תוחלת החיים שהייתה צפויה לו, טענות
30 כנגד הפיצויים העונשיים שנפסקו כנגדה וכיו"ב.

31
32 10. ביום 23.12.2021 הודיע בית משפט קמא כי פסק הדין בהיעדר הגנה כבר ניתן בתיק המשפטי.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

11. ביום 27.12.2021 הגיש ב"כ המבקשת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר הגנה, בו צוין כי המבקשת פנתה ללשכת הסיוע המשפטי לצורך קבלת ייצוג עוד בחודש מרץ 2021 אך האישור התקבל רק ביום 06.12.2021, וזאת מבלי שהדבר היה תלוי בה, כי לא הייתה אדישה או לחלופין זלזלה בהליך או בבית המשפט קמא, וכי על פי ההלכה המשפטית הנהוגה בבקשה כגון זו שהגישה המבקשת לביטול פסק דין בהיעדר הגנה, בית המשפט צריך לבחון את הסיבה אשר בגינה לא הגיש המבקש את כתב הגנתו, וכן מה הם סיכויי הצלחתו של המבקש, באם יבוטל פסק הדין וייתן למבקש היכולת להתגונן.

8

12. ביום 28.12.2021 הורה בית משפט קמא כי עד ליום 05.01.2022 תצורף אסמכתא על פניית המבקשת ללשכה לסיוע משפטי בחודש מרץ 2021. ביום 10.01.2022 הוגשה אסמכתא נדרשת כאמור לעיל.

11

13. ביום 12.01.2022 הורה בית משפט קמא כי עד ליום 26.01.2022 יובהר מתי נדרשה המבקשת מאת הלשכה לסיוע משפטי להמציא מסמכים לשם בדיקת זכאותה ומתי המציאה המסמכים. ביום 23.01.2022 הוגש אישור הלשכה לסיוע משפטי הנדרש כאמור לעיל.

12

14. ביום 28.01.2022 ניתנה ההחלטה מושא בקשת הערעור דנן, אשר הינה כדלקמן:

13

"העובדה שהנתבעת אסירה כבר נלקחה בחשבון ע"י בית המשפט באורכות רבות (!) שניתנו לה. מהמצורף להודעה זו עולה, כי הסיבה לעיכוב בקבלת הייצוג אינה בלשכה לסיוע משפטי, אלא בנתבעת עצמה. בנסיבות אלה, אני מתנה את המשך הדיון בבקשה לביטול פסק הדין בהפקדת הסך של 5,000 ₪ בגין הוצאות התובעים בשל התמשכות ההליך בידי הנתבעת וזאת עד ליום 28.2.2022. יופקד הסכום - תינתנה הוראות לקבלת תגובת התובעים למבוקש."

(להלן: "החלטת בית משפט קמא")

14

תמצית טענות המבקשת:

15

15. לגרסת ב"כ המבקשת, טעה בית משפט קמא כאשר התנה את הדיון בבקשת המבקשת לביטול פסק הדין בהיעדר הגנה בהפקדת סך של 5,000 ₪, עת היה ידוע לו כי המערערת נמצאת במעצר וכי היא מיוצגת על ידי הלשכה לסיוע משפטי. טעה בית משפט קמא בכך שלא קיבל את טענת המבקשת כי אין בידה האמצעים להפקיד את הפיקדון שנקבע. הליך אישור ייצוג המערערת על ידי הלשכה לסיוע משפטי הינו הליך שלקח זמן, ובזמן שאושר המינוי כבר ניתן כנגד המבקשת פסק דין כנגדה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

1 המבקשת טרם הורשעה וטרם ניתן כנגדה הכרעת דין. למבקשת טענות הגנה טובות המצדיקות את
2 קבלת בקשתה לביטול פסק הדין. הלכה פסוקה היא כי כאשר משמיע נתבע טענות הגנה אפשריות,
3 לא יחסום בית המשפט בדרך כלל את הדרך לבירור העניין על ידי הטלת תנאים, שכן מי שלא יוכל
4 לעמוד בתנאים אלה, הגנתו לא תישמע. התנאי שהטיל בית משפט קמא שוללת ממנה את זכותה
5 לערכאות ולהשמיע טענות הגנתה.

דין והכרעה:

6
7
8
9 16. לאחר בחינת ההליך, החלטת בית משפט קמא וטענות המבקשת, אני מחליטה לדון בבקשת רשות
10 הערעור כערעור, ומכאן תכונה המבקשת כמערערת.

11
12 17. דין הערעור להתקבל אף מבלי לקבל את תגובת המשיבים, והכל כפי שיפורט להלן.

13
14 18. פסק הדין שניתן כנגד המערערת בהיעדר הגנה, וכן הפסיקתא שנחתמה, הורתה על חובת תשלום
15 של 950,000 ₪ מאת המערערת לטובת המשיבים. סכום זה הינו סכום משמעותי ביותר, דבר
16 המקבל משנה תוקף לאור העובדה כי המערערת זכתה לקבל ייצוג משפטי מאת הלשכה לסיוע
17 משפטי בגין חיסרון כיס ומצב כלכלי.

18
19 19. החלטת בית משפט קמא על הפקדת כספים כתנאי לדיון בבקשת המערערת לביטול פסק הדין
20 שניתן כנגדה, בהיעדר הגנה, משמעותה 'הלכה למעשה' חסימת המערערת מגישה לערכאות
21 והותרת פסק הדין על כנו, על אף שהמערערת לא קיבלה את יומה בבית משפט.

22
23 20. כידוע, זכות הגישה לערכאות איננה זכות במובנה הרגיל, אלא מהווה היא זכות המאפשרת את
24 מימושן של שאר זכויות היסוד, זכות שבלעדיה שאר זכויות היסוד הינן בבחינת 'אין'. יפים דברי
25 בית משפט העליון בעניין ארפל אלומיניום בע"מ, כדלקמן:

26
27 "[...] דעתי שלי היא, כי זכות הגישה לבית המשפט אין היא זכות יסוד במובנו
28 הרגיל של המושג זכות יסוד. שייכת היא למסדר נורמות אחר בשיטת המשפט.
29 ניתן לומר - וכך אומר אני - כי נעלה היא על זכות יסוד. לא עוד, אלא שקיומה
30 הינו תנאי הכרחי וחיוני לקיומן של שאר זכויות היסוד. זכות הגישה לבית-
31 המשפט הינה צינור החיים של בית-המשפט [...]. מסקנה נדרשת מאליה
32 היא, כי קיומה של רשות שופטת - כאונה חיונית בגופה של המדינה
33 הדמוקרטית - משמיע מעצמו איסור חסימת צינורות הדם המוליכים אליה,
34 איסור חסימת דרכו של אדם לבית המשפט. הסדר ראוי לפנייה לבית-משפט -

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

- 1 כן; חסימת הדרך - בין במישרין בין בעקיפין - לא ולא." (כב' השופט מישאל
2 חשין, ע"א 733/95 ארפל אלומיניום בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ [60 עמ'],
3 נא(3) 577 (1997)).
4
5 21. סבורני כי החלטת בית משפט קמא חורגת ממתחם המידתיות.
6
7 22. משמעות ההחלטה הינה הלכה למעשה מתן פסק דין כספי כנגד המערערת בסך של 950,000 ₪,
8 מבלי שקולה נשמע בבית המשפט, מבלי שטענות הגנתה נשמעו ונבחנו, והכל בשל הכבדה כלכלית
9 שהטיל בית משפט קמא כתנאי סף לשמיעת ובחינת בקשתה, הכבדה המתווספת לכלל שאר
10 הנסיבות המכבידות, לרבות העובדה כי המערערת נמצאת במעצר עד לתום ההליכים בכלא נווה
11 תרצה, דבר המשליך על תנאי התקשרותה עם הלשכה לסיוע משפטי ומקשה על תנאי התקשרותה
12 באופן כללי.
13
14 23. בנוסף, עולה הספק האם קמה זכות תביעה למשיבים במועד הנוכחי, או שמא מדובר בתביעה
15 שהקדימה זמנה, וזאת כאשר ההליך הפלילי בעניינה של המערערת טרם הסתיים, טרם ניתנה
16 הכרעת דין לפיה הורשעה המערערת ברצח המנוח, וטרם הוכח לבית משפט קמא כי המשיבים
17 הינם יורשיו הבלעדיים של המנוח. לעניין זה אציין כי המשיבים עצמם טענו בבקשה למתן צו
18 עיקול זמני כי למנוח ולמערערת, אשר ניהלו תא משפחתי במשך כשלושים שנה, נולדו שני ילדים
19 בגירים שאמנם אינם רשומים על שם המנוח אך לכאורה מדובר ביורשי המנוח. במילים אחרות
20 ספק בעיני האם הוכחה זכות תביעתם של המשיבים במועד הנוכחי. כמו כן, בהינתן הדברים
21 האמורים, עולה השאלה האם 'הימשכות ההליכים' הינה פועל יוצא של פעולותיה ו/או מחדליה של
22 המערערת.
23
24 24. ככל שחפץ בית משפט קמא להגן על האינטרס הלגיטימי של המשיבים באשר להוצאותיהם עקב
25 התמשכות ההליך בידי המערערת, הרי שאינטרס לגיטימי זה קיבל הגנה ראויה באמצעות העיקול
26 שהוטל על זכויותיה של המערערת בדירה ברח' *** ב ***. יצוין כי לפי חוות דעתו של שמאי אשר
27 מונה על ידי בית משפט קמא שווי זכויות הדירה שעוקלה הינו בסך של 551,000 ₪ ומכאן שיש
28 בעיקול כדי לשמש בטוחה ראויה להוצאות המשיבים.
29
30 25. סוף דבר, סבורני כי במאזן האינטרסים שבין המערערת למשיבים, האינטרס של המערערת לביטול
31 פסק הדין שניתן כנגדה בהיעדר הגנה, הינו אינטרס משמעותי יותר הגובר על האינטרס של
32 המשיבים לתשלום הוצאותיהם, והוא על העליונה. לא די בכך, זכות תביעתם של המשיבים כנגד
33 המערערת, שטרם הורשעה, טרם הוכחה במועד הנוכחי. בנוסף, האינטרס הלגיטימי של המשיבים
34 קיבל הגנה ראויה בהחלט וזאת על דרך של הטלת עיקול על זכויות המערערת בדירה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 22-03-54938 צ' נ' נ' ואח'

1

2 26. מכל האמור לעיל, אני מורה על ביטול החלטת בית משפט קמא להפקדת ערובה. בית משפט קמא
3 יברר הבקשה לביטול פסק דין בין על פי המסמכים בכתב ובין אם על דרך של קביעת דיון ושמיעת
4 הצדדים, הכל לפי שיקול דעתו.

5

6 27. משלא נדרשה תגובת המשיבים, אינני קובעת צו להוצאות.

7

8 28. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

9

10 29. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

11

12 ניתן היום, ג' ניסן תשפ"ב, 04 אפריל 2022, בהעדר הצדדים.

13

אספרנצה אלון, שופטת

14

15